

บูชาข้าวพระเจ้าชาวแปด

พิธี "บูชาข้าวพระเจ้าชาวแปด" คือ พิธีบูชาข้าวแด่พระพุทธรเจ้าทั้ง ๒๘ พระองค์ ซึ่งหมายถึงพระพุทธรเจ้าตั้งแต่อดีตอันได้แก่พระพุทธรเจ้าตั้งแต่หังกะโรเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันคือพระพุทธรเจ้าโคตม ด้วยเชื่อกันว่าถ้าประกอบพิธีดังกล่าวจะทำให้ชีวิตมีความสุข ผ่านพ้นปัญหาอุปสรรค และหายขาดจากโรคภัยไข้เจ็บ ซึ่งตามพิธีจะต้องจัดเตรียมเครื่องค่านับครุและเครื่องพิธีดังนี้

เครื่องค่านับครุประกอบด้วย

๑. ดอกไม้ ๘ กรวย
๒. หมากพลู ๘ กรวย
๓. ข้าวเปลือกหนึ่งหมื่น (๑๐ ทะนาน)
๔. ข้าวสารหนึ่งพัน (๑ ทะนาน)
๕. ผ้าขาว ผ้าแดง ขึ้นละ ๑ วาของเจ้าชะตา
๖. เทียนขี้ผึ้งหนักหนึ่งบาท ๑ คู่
๗. เทียนขี้ผึ้งหนักหนึ่งเฟื้อง ๑ คู่
๘. เทียนขี้ผึ้งขนาดเล็ก ๔ คู่

สำหรับเครื่องพิธีประกอบด้วย

๑. สะตวง (กระพวงกล้วย) บรรจุข้าวเหนียวสุก ๒๘ คืบ พร้อมอาหาร ขนม ผลไม้ กล้วย อ้อย หมาก เมี่ยง บุหรี่ ปักช่อตรงทุกสะตวง
๒. กระบอกลี้น้ำอ้อบรรจุข้าวเปลือก ข้าวสาร ทวายและน้ำ อย่างละ ๒๘ กระบอก
๓. ลวดเงิน ลวดทอง ลวดเบี้ย ลวดหมาก ลวดพลู ลวดบุหรื และลวดเทียนยาว ทั้งหมดคิดเป็นแผงยาว ๑ วาของเจ้าชะตา
๔. ไม้ค้ำโพธิ์ ๑ คู่
๕. เทียนคำดิ่ง (เทียนขี้ผึ้งขนาดใหญ่มีไส้ทำด้วยด้ายที่ยาวเท่ากับความสูงของเจ้าชะตา) ๑ คู่
๖. สีส่าย (ไส้เทียน) ยาวเท่าความสูงของเจ้าชะตาจำนวน ๒๘ เส้น
๗. ข้าวไต้ (สะพาน) ๑ คู่
๘. หน่อกล้วย หน่ออ้อย หน่อมะพร้าว อย่างละ ๑ หน่อ

เมื่อทุกอย่างพร้อมแล้ว ให้ประกอบพิธีหน้าพระประธาน โดยเริ่มแรกผู้ประกอบพิธีจะโยงครุขึ้นขึ้นตั้ง (ค่านับครุ) ก่อน แล้วให้เจ้าชะตาจุดเทียนและสีส่ายคำดิ่งก่อน จากนั้นเจ้าพิธีกล่าวคำโองการว่า

โย สันนิสโนน วะระโพธิมุเล
มารัง สะเสนัง มะหันตัง วิเชยโย
สัมโพธิมาคัจฉิ วะ อะนันตัญญาโณ
โย โลกุตตะโม ตัง ปะณะมามิ พุทธัง
ตัง ปะณะมามิ ธัมมัง ตัง ปะณะมามิ สังฆัง

สาธุ โอภาสะ

ข้าแด่พระสัพพัญญู

เจ้า ๒๘ พระองค์

มีพระตันหังกะโรเปนเจ้า

ตราบเลิงพระโค

คมะเจ้าเปมประธาน

บัดนี้หมายมีทายะกะ/ทายะกานามว่า...

นามักังวลอนตรา

ยอุบาทว์หมาดใหม่

จึงได้รำเพิงเลิงยังคุณพระเปนเจ้า

อันมีคุณเที่ยงแท้หา

ที่สุดบได้

ก็ได้อังชวามยังชัยาทน

ข้าวสุกกาม ๒๘

ก่อน

ข้าวมณข้าวตันลูกส้มของหวาน

นอกนี้บอกทราย

ไม้คำ ๒๘ โยวุด

กิมวณเหมียงพลูยาหากเหลือนะมาน

เพื่อจักอวยเปม

ทานแก่พระเปนเจ้า

อันรวมเข้าแล้วได้ ๒๘ พระองค์

ขอพระผู้มีคุณทรง

ได้เมตตา

อันมะนหากุมารวันอาศรัยไทยทณไม้สี

เพื่อท้อหายเสียยัง

พยธิ ๙๖ จำพวก

ไทยะ ๒๘ และอุบาสกวิธ ๙๖ จำพวก

ไทยะ ๘ จำพวก เท

วทันชะ ๑๐ จำพวก

เครวาทิ วัน เดือน ยาม

เพื่อท้อหายโร

คาพยาริ

ทั้งอัมพะอุบรพวันนา

อันจักมีเที่ยงแท้

ดิหธิ

สาธ อุภะนุ มะยัง กิมเต

อุปาสิกะอุปาสิกา

มูตะเสกธา

สะมานะฉักท กิมพะปูชูปการะณะทัง

กักดา อร่าม สะตะ

กัมมานิ

นามาวีระวิจิตตะอะสิมมณูญะรูโป

ทัตตะนิยา ปะยุต

ตาทีคุณะยุตัสสะ

อัมมา อัมพาทัสสะ

อิกักจิง เทมะ ปุเช

มะ

กลาอุบ ๒๐ ภาวพระเคนทีแท่นพระประฐาน จาณินอาจารย์ผู้ประกอบ

พิธีจะรดน้ำมนต์และผูกข้อมือให้ เปนเสร็จ

ณ

สนัน ธรรมิ

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่